

deherent. Eum nunc nemo importat nisi cui singulariter hoc à rege indulgetur. Privilegia illi collegio concessa quatuordecim retro regum sigillis confirmata sunt. Primarium hoc erat, quod non penderent nisi centesimam & ejus dodrantem pro vectigali: quodque exempti essent ab aliis exactioribus. Arctioribus Reip. temporibus, si obsidione Londinum premereatur, unam tantum urbis portam, quam Episcopi vocant, defendere obstricti.

B R V G A, ubi alterum Anseaticarum civitatum emporium esse diximus, à sociis Teutonicis frequentari cœpit circa annum M C C L X I I : duravitque diu admodum negotiatio, florentibus Brugensium rebus; sed postquam ipsi Maximilianum Romanorum regem, præcipuis ipsius ministris in conspectu ejus interemptis, captum ignominioso carceri incluserunt, dilapsæ sunt ipsorum fortunæ. Nam Fridericus Cæsar Maximiliani pater, toto imperio ad arma concitato, ulturus injuriam filio illatam cum exercitu in Belgicam profectus, obstructo Brugensium portu & evocatis inde Teutonicis negotiatoribus, caufa fuit, cur commercia omnia A N T V E R P I A M Brabantæ urbem transferrentur, & societatis Anseaticæ confederati collegium suum in ea urbe collocarent. Itaque ad privilegia societati à Ioanne II Brabantæ duce anno M C C C X V concessa, ac per Antonium postea confirmata, quum Lubecensium rogatu auctoritas quoque accessisset Philippi, qui Antverpienses ad recipiendos Teutonorum confederatorum mercatores flexit, protinus in comitiis ejus societatis decretum est, ut collegium Antverpiæ constitueretur, domo etiam ad eam rem magnifice exstructa, in qua propriam jurisdictionem Senatus mercatorum haberet: eaque de re cum Senatu Antverpiensi transactum est, expensis in structuram à societate L X Carolorum millibus. Exstat hodieque superba & magnifica domus, sed dilapsæ alio mercatoribus magna parte deserta: quum videatur divina numinis providentia hoc bonum nunc polliceri.

A M S T E L O D A M E N S I B V S, quorum emporium frequentia negotiatorum, navium copia, divitiis civium, industria nautarum, magistratus prudentia, justitia, æquitate, gravitate, cæteris Europæ emporiis hoc tempore antecedit. Tertiam societatis sedem diximus esse N o v o G R O D I A E Russorum urbe amplissima, L X millibus passuum à Narva Livonica, x x x v i à Plescovia, c x x à Mosca Russorum metropoli. Hic ante hos annos trecentos monopolium Hanseatici instituerunt; sed ob sævitiam & perfidiam Ioannis Mosci Revaliam inde translatum est. Sed neque illic perpetuum fuit.

N A R V A M enim postea delegerunt negotiorum suorum sedem anno M D L V I I I , confluensibus eodem Anglis quoque & Belgis, & Gallis. Ægre quidem hoc tulit Livonici ordinis magi-

ster, deque injuria tanquam Imperio ipsi facta apud Ferdinandum Cælarem graviter questus est, sed quod factum fuerat, infectum reddi non potuit. Quarta sedes fuit B E R G I S in Norwægia, ubi magis expressa antiqui foederis vestigia quam alibi remanserunt. Sed traëtu temporis, Danicæ nobilitatis sordibus factum est, ut multum illi societati decederet; ipsi enim sub Friderico II quæstu allecti institoriam faciebant, translatis ad se mercatorum compendiis. Quum autem de ea re apud Danicæ regem Fridericum Lubecenses sociique Anzæ Teutoni per legatos questi essent, promisit ille quidem se immunitates semel ipsis concessas regia fide servaturum; sed quod promiserat non præstítit. Passus est ertim Danicam nobilitatem navigationibus suis mercatorum commoda intervertere, & collegia opificum, quæ socii Belgæ suis domiciliis juncta communis secum libertate frui patiebantur, omnino abolevit. Atque hæc de quatuor Anseaticorum emporiis sufficient. Antiquitas ejus societatis tanta est, ut difficilius sit ostendere quando non fuerit, quam quando esse cœperit. Vetustissima ejus memoria est in diplomate Henrici III Anglorum regis, dato anno M C C V I , sed talis, ut haud obscure altiorum ejus indicet originem. In eo dicuntur Anseaticæ civitates Regi naves complures ad belli auxilia subministrasse, ea lege, ut si quæ caperentur, frangerentur, perirent, eas Rex adnumerata pecunia solveret. Cessit ea res tam felicitate, ut rex Anseaticorum opera superatis hostibus victoriam reportarit. Sed quum redditum parant, tam immanis classem afflxit tempestas, ut pleræque naves mersæ undis perierint. Rex autem quum solvendo non esset, videns debitum ex mora crescere, ita cum Teutonis mercatoribus transgit, ut ipsis concederet in suo regno facultatem mercaturam exercendi, importandique & exportandi merces, soluta tantum centesima parte pro vectigali. Atque hoc ille privilegium irrevocabile sibi posterisque suis esse voluit. Ex hac autem narratione duo ista colliguntur, quibus antiquitas ejus societatis demonstrari possit: Primum, tam potentes tunc fuisse illius foederis socios, ut etiam classe polluerint, regiq; Anglorum suppetias tulerint. Quum autem nihil repente summum fiat, sed per incrementa augeantur vires & potentia, fieri non posse, quin multo ante hæc tempora Anseatica ista fraternitas sit instituta. Deinde, quum rex exerte dicat, se privilegia à majoribus suis concessa confirmare, indicat, jam ante sua tempora societatem istam viguisse: majorum enim nomine veniunt parentes, avi, atavi, & qui ante ipsos vixerunt. Tertium argumentum vetustatis ex eo peti potest, quod instituta creditur societas ista adversus Hunnos: quum autem Hunni antea palabundi ab Henr. Aucupe ad Danubium propulsi sint, non videtur nisi ad priora illa